

MAGYAR KÜRIR.

Nr. 20.

Indult Bétsből, Kedden, Mártzius' 10-dikén, 1829.

Hadi Tudósítások.

Az Odessai Ujság az itt következő hadi tudósításokat közli a' Török országi táborból. „Jan. 13-dikán, Kuprianoff Gen. Májor két Tatárt küldött Roth Grlshoz, kik Sumlából szöktek által az Orosz szélső örökhöz. Ezek azt vallották, hogy a' Nagy Vezér Jan. 6-dikán Sumlába érkezett, 's 30 ezer embert gyűjtven egybe, Paravadi szándékozik megtámadni. — Ehez képest minden osztályok parantsolatot vettek, hogy a' legnagyobb vigyázással legyenek, és az ellenség mozgásait, száguldozókat által kitanulják. Rogovszky Grls még az nap izenetet vett Devno-ból, hogy a' Kosludsiban vigyázaton lévő 80 Kozákokat nálók sokkal számosabb Török lovaság megtámadta, kik közzül tsak egy híradó Kozák futhatott el, ki ezt hírül hozta. Igy lévén a' környülállások, két vadász Regiment küldetett 4 ágyúval a' Paravadi örízetnek segítségül és ezenkívül némelly sereg osztályok, mellyek Kustendse és Várna között széllyel állottak; közelebb vonták magokat Paravadihoz. Roth Grls. ismét tudósítást vett későbbben a' felől, hogy Dmitroff Oberstlieutenant, ki regimentjének egy részével a' Kosludschii örízetnek segítségére sietett egy órányira ezen helytől egynehány száz főből álló Török lovaságra bukkant, kik az ő népét meglátván azonnal vissza vonták magokat

Sumla felé. Kosludschii az Orosz sereg ismét elfoglalta. Minthogy az ellenség 500 lovasokkal támadta meg véletlenül az abban volt kevés számú örízetet, hihető, hogy azt mindjárt elfogta. Ezen hadi mozgások között két Kozák és egy Altiszt esett el. Az örízet Kommandánsa és 32 Kozákok eltűntek, 's mi lett belőlök teljességgel nem tudhatni. (Lásd a' Konstantzinápolyi tudósítást a' M. Kurír 16 Számjában).

Orosz Ország.

Sz. Pétervára Febr. 24-dikén. Feld Marsal Gróf Wittgenstein, a' ki mint Fő Vezér a' tavalyi táborozáskor a' Fő Kommandót vitte, a' f. H. 21-kén költ Tsászári Napi-Parantsolat által, egészségének megromlása miatt, önnkérésére a' Fő Kommandirozásból elbotsáttott; és helyébe Generalis Gróf Diebits, a' Gen. Stábnak Feje, neveztetett ki Fő Vezérré. — (Gróf Diebits Febr. 19-kén Sz. Pétervárából Jassyba elutazott.) — A' Kaukazusi kis Hadi Seregnek Vezére Generalis Gróf Paskevits a' nevezett Hadi Seregnek Fő Vezérévé neveztetett, mind azon jussokkal és hatalommal felruházva, mellyekkel egy nagy Hadi-Seregnek Fő-Vezére háboru idején bír. — Gen. Báró Toll, a' Gróf Diebits táborában (az úgy nevezett 2-dik Táborban) a' Gen. Stábnak Fejévé, és

Gen. Buturlin Fő Kvártély Mesterré tétellett.

Tiflis Jan. 22 kén. Az ujonnan foglalt Pasalikban (Basaságban, t. i. az Akaltzik-i-ban) a' rend és tsendesség naponként erősödik. Az Orosz Vezérnek magaviselete, igazságos volta és lágysága a' lakosoknak tellyes bizodalját megnyerte; a' kik is egybehasonlítván eléb-beni (míg Török hatalom alatt voltak) állapotjokat a' mostanival, örvendezve tsudálják szelíd uralkodását hatalmas Tsászárunknak. Mindenben, a' mi a' Hadi mesterséget, fenyítéket és rendet illeti, az Oroszoknak engedik az elsőséget; de ha vitézségről van a' szó, egy körömnit sem engednek az Akaltzik kevély Védelmezőji, és azzal mint Elejiktől maradt örökséggel ditsekesznek. Dec. 18-kán nagy Vendégség volt Gen. Hertzeg Bekutownál (a' Basaság Kormányozójánál), a' hol egy Dervis, egy azon Énekesek között, kiknek Dalljait az Ásiaiak olly öröme st hallgatják, megjelenvén Kör-Oglit (Hadi Éneket) énekelt az Oroszoknak utóbbi táborozásokról Ásiai Török Országban, leírván miként mentek keresztül az Arpasai Hegye-ken, miként vették meg Kars-ot, Akalkalakot és Hertviszt, még pedig ollyan környülállásosan és pontosan, hogy rajta mindenek elálmélkodnának. De midőn az Augustus 5-iki és 9-iki tsatákra és Akaltzik megvételére jött a' sor, Kios-Mehmed és Mustafa Basáknak tetteiről és a' város lakosainak vitéz magok oltalmazásáról egy betű említést sem tett. A' mit, az ott lévő Törökök a' Város Elökölő lakosai igen rosz néven vettek.

Generális Emanuel a' határon, az Abaszékieket és vándor Kabárdinokat túla' Kubánon Dec. 25 kéig üldözte. A' Bissleneieken kívül némelly más Hegyi Nemzetek is meghódoltak. A'

nevezett napon visszatértek Seregeink a' Kubán vizének innenső partjára.

A' Sz. Pétervári Ujság Febr. 24-dikén ezeket írja. „Egy Várnai levél következő képpen írja ezen városnak állapotját, öszve hasonlítván azt azzal, mellyben az általadatásakor találtatott. Midőn seregeink Várnába bémentek, a' város tekintete azt mutatta, mintha több századok óta már omladékaiban heverne. Az ostromlás alatt a' városba repített ágyú golyóbisok és bombák minden házat öszverongáltak. Az útszák az emberek és állatok holt testeikkel terítve lévén; legelső gondja vala a' kormánynak, hogy azok megtisztítván, az egészség fenntartassék. Ebben három hét telt el, és még tsak azután lehetett a' megromladozott vár falainak kiépítéséhez fogni, hogy az ismét oltalmazható állapotba helyheztethessék. Ez a' munka álmélkodásra méltó serény iparkodással rövid idő alatt végre hajtattott, úgy hogy azt sem a' mindenféle akadályok, sem a' télre hajló időnek viszontagságai meg nem gátolhatták. — A' rendet és tisztaságot, a' melly most itt uralkodik, kivált miolta Roth Grls vette által a' Kormányt, nem lehet eléggé dítsérni. Az ő és Golovin Gen. Adjutáns felvígyázása alatt törvényszék állíttatott fel az idevaló előkelőbb és tekintetesebb lakosokból, melly az igazság kiszolgáltatására 's a' nép javára ügyel. Ugyan amazok gondoskodásából két kórház állíttatott az őrizet szükségére, mellyek között mindenikben két ezer ágy fér meg. Hogy pedig az őrizetnek és a' városban lakó Keresztyéneknek az Isteni tisztelet gyakorlásában több módja lehessen, a' Fő Grls parantsolatjából egy Török Metset templomra fordíttatott; mellyben az Ersek Philotheus Ó Excja tartotta az első Isteni tiszteletet, 's ugyan abban éneklette el

az Orosz Tsászári Felség neve napján a' Te Deum ot. Ekkor szálltak meg a' harangok Várnában legelőször azon időtől fogva, mióta ezt a' várat a' Törökök megvették.“

P á p a B i r t o k a.

Febr. 22-kén, mint a' Novenák (a' kilentz napos Exequiák) utolsó napján Kardinalis Odescalchi Ő Eminentziája elmondván az utolsó könyörgést a' megboldogult Pápának lelkéért, Angelo Mai Vatikánumi Ránonok és a' Vatikánumi Könyvtárnak első Őrzője felment a' Kathedraba és jeles deák beszédet tartott a' Megholttnak magas virtusai felett. A' beszédnek végével öt Papi-Kardinalisok elmondák az öt szokásban lévő Absolutiót a' Sarkophag (Koporsó) felett; melly tzerimonián az egész Sz. Collegiumon, és Diplomatikai Raron kívül jelen volt Ő Felsege is a' Bavariai Király kísérelével egyetemben. — Ekkor öszve gyűltek a' Kardinalisok a' Ráptalan Szálájában, a' hol is, azok a' Dékányok rendiből való Kardinalisok (Cardinales Diaconi), a' kik még nem szenteltettek fel, elő mutatták azon Brévét, mellyben nekik az új Pápa választásánál voks adattatik; melly megesvén a' Conclave szolgálatjára szükséges Rómívesek és Asztalosok kiválasztattak. A' Bavariai rendkívül való Követ, Báró Malzen, bévezettetvén jelentette Királya nevében a' Sz. Collegiumnak, a' Kathólíka Egyház Fejének halálán való szomorúságát; mellyre Kardinalis della Somaglia felelt.

Elvégezödvén e'képpen Febr. 22-kén a' megholt Pápának tartatott Halotti tisztesség, Febr. 25-kán reggel öszve gyűltek a' Kardinalisok a' Vatikánumi Rápolnában, a' hol a' Rárdinalis-Dékány della Somaglia Ő Eminentziája a' Sz.

Lélek-Miséet elolvasta, és Msgr Testa egy deák beszédet tartott az új Pápa választásáról és annak fontosságáról. — Estve megjelent a' Sz. Collegium a' Sz. Sylvester Templomában a' Quirinálon, és minekutánna egy Tzerimoniás mester a' Pápa-keresztjét felállította, és a' Pápa Rápolnájabeli Énekesek a' Veni Creator Spiritus Hymnust elkezdették: a' Rárdinalisok mindjárt az első vers alatt megindulván a' Templomból, 's énekelvén a' nevezett Hymnust, a' Quirináli Palotába által mentek, a' hol a' Conclave már el volt készítve. A' rend, melly szerént a' Rárdinalisok egymásután mentek vala, e' volt: Elölmentek a' Püspökök rendiből való Rárdinalisok, névszerént: Giulio Maria della Somaglia Rárdinalis Dékány; Bartol. Pacca Al-Dékány; Pierfrancesco Gallevffi; Francesco Saver Castiglioni; Francesco Bertalozzi, — Azután jöttek a' Papok rendéből való Cardinálisok: Giuseppe Fesch; Carlo Oppizzoni; Fabricio Seberas-Testaferata; Emman. de Gregorio; Giorgio Doria Pamphili; Gianfrancesco Falzacappa; Anton. Pallotta; Carlo Maria Pedecini; Erc. Dandini; Carlo Odescalchi; Placido Zurla; Gianbattista Bussi; Bonav. Gazola; Lodov. Micara; Mauro Cappellari; Pietro Caprano; Giacomo Giustiniani; Giac. Filippo Franson; Bened. Barberini; Gianantonio Benvenuti; Ignatio Nasalli; Ant. Domenico Gamberini. — Utoljára jöttek a' Diaconusok rendiből: Giov. Caccia-Piatti; Anton. Frosini; Tommaso Riario-Sforza; Belisario Cristaldi; Gianfrancesco Marco-Catalan. — Ő Eminentziájik Bened. Naro Patrizi; Pietro Vidoni, Agostino Rivarola, Cesare Querrieri Gonzaga és Tommaso Bernetti Kar-

dinálisok már ez előtt bementek a' Conclaveba és az ajtónál várták Collegáikat.

Belépvén a' Kardinálisok a' Pál Kápolnájába, a' *Veni Creator Spiritus* Hymnus a' szokott Imádságokkal berekesztetett A' Kardinális Dékány della *Somaglia* Ö Emtziája egy rövid és fontos beszédet intézett a' Szent Collegiumhoz, mellyben kívánta, hogy a' Szent Egyháznak minél hamarébb új Pásztort ajándékozzanak. Fel olvastattak az Apostoli Bullák, mellyek a' Pápa választásáról szólnak; és minden jelenlévő Kardinálisok megesküdtek azoknak szoros megtartására. Hasonlóan megesküdött Mgr *Drago* az Apostoli Palotának Praefectusa és a' Conclavenak Kormányzója; Hg *Chigi* a' Sz. Egyháznak örökös Marsalja és a' Conclavenak Örzője; és minden más személyek, kik a' Conclaviban valami foglalatosságot visznek. — A' Kardinálisok eloszlottak, kiki a' maga Kamarájába, a' hol az udvarlásokra menő Diplomatikai Kart, a' Római Nemességet's a' t. fogadták.

Estve 8 órakor, minekutánna a' szokott három jelharangszó által megadatott, minden idegenek kimentek a' Conclavéból, és a' Kamarák a' három Fő Kardinálisnak (az az a' kik a' Kardinálisok 3 Rendjének Fejei) és a' Marsalnak szemei előtt bezárattattak. — Febr. 24-kén elkezdették minden Templomokban az Imádságokat *Pro eligendo Summo Pontifice*, mellyek szüntelen folytattatnak a' Szent Széknek üres léte alatt, míg új Pápa nem lesz választva.

Pármái Hertzegség.

Párma Febr. 25-kén. Ö Felsége *Mária Ludovika* Uralkodó Hertzeg Aszszony Báró *Werklein* Jó-

'sef Urat a' Pármái Piacenzai és Quastallai Hertzegségekben Ministerre nevezte. —

Gróf *Neipperg* Albert Ádám Austriai Ts. K. Feld-Marsal Lieutenant és Ö Fgének a' Pármái Uralkodó Hertzeg Aszszonynak Tiszteletbeli-Cavalierja Febr. 22 kén megholt.

Déli Amerika.

Bogota Nov. 28-kán. Bolívar egy Végzést adott ki Nov. 18-kán, mellyben a' Spanyol Országgi terméseknek és műveknek Neutralis hajókon való bévitele Columbiába megengedettik, azzal a' nyilatkoztatással, hogy ha Spanyol Ország a' Columbiái zászlóknak megnyitja kikötőit: legottan Columbia is szabad bemenetetelt fog a' Spanyol hajóknak engedni. Innen látszik, hogy Bolívarnak van reménysége a' Columbia függetlenségének Spanyol Ország által lejendő megesmertetéséhez. — *Chauca* tartományában Oberster *Obando* Pártot ütött és meglehetős sereget gyűjtött magának. Bolívar, a' Bogotában fekvő Seregeket mind maga mellé vévén, *Popayan* felé kiindult, és *Venezuelá*ból 8,000 embert hívott magához; a' honnan azt gyanítják, hogy tzélja, előben *Obando*t megverni és engedelmességre hajtani, annak utánna *Péru* ellen indulni. A' *Peruiak* a' határon erős tábort tartanak és minden órán béüthetnek Columbiába.

Portugallia.

Lisbona Febr. 14-kén. *Dom Miguel* tegnap a' Bempostai Palotában közönséges Audientziát tartott; Udvarlására sokan elő állottak. — *Marcus Ascoli* Ur (Gibráltárból való) sok ideig tömlötzben ült Lisbonában, még pe-

dig méltatlanúl. Matthews Ur Anglus Consul e' dolgot addig sürgette, hogy a' Portugalliai Országlószék darab idei Vonakodása után elégtételt ígért, és azon Summapénzt, mellyet a' Britanniai Consul kíván, kész lefizetni.

S p a n y o l O r s z á g.

A' szökött Katonák, kik eddig Ceutába vitettek, az ott lévő Regementnek potlására, egy új Kir. Rendelés szerint (Jan. 11-kéről) ismét mint régen, a' Malagai nagy Fenyítő- és Fog-házba fognak menni; onnan, ha magokat jól viselik a' rendes Regementekbe szélyel osztatnak. — Valenciában a' Kereskedők egy Lámpástornyot építettek, (a' Várostól félórányira, a' hol a' Quadvia a' tengerbe szakad) és Dec. 24-kén a' lámpás benne meggyújtattatott, a' Világosság 40 lábnyi magassan van a' tenger vize tükre felett, és tiszta időben 12 Spanyol mértföldre el látszik. (6 Spanyol mértföld 5 Magyar mértföldet tesz).

Havana Dec. 15-kén. Itten rendelések tételnek egy Expeditionak, melly 6,000 emberből fog állani, felkészítettése eránt. Ezen Hadiseregnek Vezére Miranda Cavezon, (a' mostani Cubai második Vezér) fog lenni, és a' mi a' Tengeri-Osztályt illeti, az — Admiralis Laborde Kommandója alatt fog állani. Ezen Expeditio, úgy látszik, Yucatan ellen készül.

F r a n t z i a O r s z á g.

Páris Febr. 27-kén. A' Király egy rendelést adott ki Febr. 26-kán, mellyben 28 Megyékben a' Lotteriát eltörli, 8 más Megyékben, mellyekben Lotteria nints, annak bévitelét örökre megtiltja, a' betétel minimumát 50 Centimről (denárról) 2 Frankra emeli, és a'

Lotteria szedőknek járó proCentet abban az arányban parantsolja leszállíttatni, a' mellyben az általok bészédett pénz nevedik, olly móddal, hogy az első 100,000 Franktól 5 proCent esik a' Lotteria Szedőknek, a' második 100,000 Franktól 4 proCent, a' következő 50,000-tól 3 proCent, az utánna való 50,000-tól 2 proCent, és a' 300,000 Frankot meghaladó Jövedelemtől 1 proCent. —

A' Conclaveba menő Frantzia Kardinálisok a' Királytól engedelmet nyertek az elutazásra, és részszerént már el is indultak. — Generális Maison Moreából, Stábjával együtt rövid időn haza jő, és tsak 6,000 ember fog Gen. Schneider Kommandója alatt darab ideig Moreában maradni.

A' Messenger, Febr. 26-kán és 27-kén, azon híreket, mellyeket a' Constitutionnel némelly Európai Hatalmasságok között (az Orosz és Burkus között) munkában lévő Szövetkezésekről és nagy Hadi készületekről (Austriában elterjesztett, megtzáfolja. „Az igaz — így szól a' Messenger — hogy a' dolognak e'képpen igen Dramatikus színe lenne, de szerentsére egy szó igaz sints benne. A' régi Szövetségeknél alapjai nem változtak meg, az említett Kabinétek között egyiknek sints szüksége rendkívül való készületekre és fegyveres Neutralításra. A' dolgok ebben az esztendőben azon a' lábon fognak maradni, a' mellyen tavaly állottak.“

A' Követek Háza Febr. 21-kétől fogva, a' bényújtott Esedezőlevelek foglalójának fel olvasásával foglalatoskodik.

Brest. Febr. 17-kén. Midőn Generális Saldanha ide érkezett, egyik Adjutánsát egyszerre Londonba küldötte, hogy ott Marquis Palmellával értekezvén a' Britanniai Kabinéttől elégtételt kérne Walpole Kapitánynak magaviseletéért. De még eddig, úgy lát-

szik, tekintetbe sem vette az ő Protestatioját az Anglus Ministerium. Angliából most közelébb leveleket vett a' Generális, és azolta igen kedvetlen. Sokszor jönnek hozzá levelek Párisból a' Tengeri Ministeriumtól, de azoknak foglalatját senkivel sem közli.

Nagy Britannia.

London Febr. 26-kán. A' Külső Ministernél Febr. 24-ikén Kabinét Gyűlés volt, mellyen minden Ministerek jelen valának. — Az Oxfordi Universitas Peel Ur helyébe Inglis Urat akarja Képviselőjévé választani; a' Választás ma (Febr. 26-ikán) fog lenni. — A' Parlamentben szaporodik a' Katholikusok mellett írtt Esedező leveleknek száma, nevezetesen Febr. 20-kán 56 nyujtatott bé a' két Házba, az Emancipatio mellett, ellene pedig 15. — Sheffield Városában, hol a' lakosoknak száma mintegy 60,000, a' nép azt végezte, hogy a' Katholikusok mellett a' Város Esedezőlevelet írjon. Ezen határozás rendkívül való többséggel tétetett, mert tsak 30-an vagy 40-en voltak a' kik ellenzették. — Manchesterben, Liverpoolban és más Városokban nem merik az Orangisták a' népet egybehívni, attól félvén, hogy ott is hasonló következése lesz a' nép gyűlésének.

Parlamentbeli dolgok. A' Felső Házban Febr. 19-kén felolvastatott másodsor, Hg Wellingtonnak indítására, a' Veszedelmes Egyesületeknek elnyomásáról való Bill, melly alkalmatossággal Hg Wellington a' Katholikus Egyesülettől hosszason beszélvén, megesmerte, hogy ezen Egyesület eleinte nem volt törvénytelen és ártalmas Társaság, de most minekutánna az úgy mondott Katholikus Rente név alatt az Ö Fge

jobbágyaitól adót vesz, Kintstárnokot nevez, a' népet organizálja, az Ország-lószék dolgaiba magát beléavatja és mind ezt szembetűnő Affectantiával tselekszi, lehetetlen ártalmasnak nem esmerni. — Marquis Clanricarde reményli, hogy ez a' Bill nemtsak a' Katholikus Egyesületnek, hanem az Orange vagy Brunswick-Cluboknak is arányozza eltöröltetését. Lord Longford (Hg Wellingtonnak Sógora) protestál ezen beszéd ellen és nem akarja meg engedni, hogy az Orange-Clubok a' Katholikus Egyesülettel egy Lineába tétethetnek. — A' Bill felolvasatván, annak meghányása vetése egy Biztosságra bízattatott.

Az Alsó-Házban Febr. 18-kán az Ülés igen rövid volt. O'Neil Ur jelentette, hogy ő a' közelebbi Hétfőn Motiot fog tenni az Esedezőleveleknek, mellyek a' Katholikusoknak ellene 'smellette bé adattattak, számbavételére, megnevezvén a' Helyeket és az ott lakosoknak számát, hogy látni lehessen, mi legyen az Országban a' többségnek kívánsága. — Febr. 19-kén ugyan tsak az elényujtott Esedezőlevelek foglalatokodtaták a' Házat. — Febr. 20-kán Finantziái tárgyak forogtak fenn, a' midőn Baring Ur (esméretes Bankir) azt a' nyilatkoztatást tette, hogy kétségbe hozhatatlan a' Nagy Britanniai Finantziának virágzó állapotban való létele.

Toskana.

Lord Cochrane, a' ki kevéssel ez előtt Nápolyból ide Livornóba jött, Febr. 23-kán Párisba elúta. A' Lordot egyedül öttse kíséri, a' több véle lévők itt maradtak Livornóban, és később hajóra fog szállani 's Marseillebe menni.

E l e g y e s D o l g o k .

A' Párisi Monitörben Febr. 27-dikén egy Bétsi levél adatott ki Febr. 15-dikéről, melly azt tartja, hogy a' boldogult Pápa halála (ki Febr. 10-dikén halt meg) 14-dikén jött hírül Bétsbe, és az nap estve a' Tsászárné Ö Felsege palota szobáiban úgy nevezett Gyermekek-Bál volt, mellyben Ö Felsegek mind végig jelen voltak. Ez a' levél tsupa költemény. — Az Ö Szentsége halálának első hírét Febr. 16-dikán hozta egy Kurír Rómából, a' ki pedig a' mostani rossz időt 's utakat tekintvén, igen sebesen jött; 's ennek megérkezése után azon bálokról, mellyek azon héten, vagy az Udvarnál, vagy a' Tsászári Família Tagjainál, vagy a' Követségi Személyeknél adattak volna, mindenütt és mindjárt lemondtak. — Nem foghatja meg az ember, mi vihette a' Monitör Redactióját arra, hogy egy ilyen koholt levélnek, — mellynek költött voltát a' Dátumok egybevetése nyilván kimutatja, — Ujságában helyet adott.

A' Baváriai Király Febr. 18-kán meglátogatta Rómában a' híres Képfaragónak Th o r w a l d s e n n e k műhelyét es megajándékozta e' nagy nevű Művészt a' Bavariai Korona Rendnek közép keresztjével. — Hannoverában az Ország jövedelme a' mult esztendőben 3,180,909 tallér volt; a' Költség 3,055,725 tallérra ment. —

Berlinben Burkus Kir. Hertzegnek K á r o l y n a k Hitvese Mart. 1 napján délutánni 2 3/4 órakor egy Hertzeg Asszonyt szült, melly örvendetes történet ágyú szóval adatott a' Városnak tudtára. —

Dobrowsky J á k o b Apát Ur, nevezetes Tudós és Tót Litterator a' f.

E. Jan. 6-dikán, életének 52-dik évében Br ü n n b e n megholt.

M a g y a r O r s z á g .

A' Hazai Tudósítások szerént.

A' Pesti Kir. Universzitas, Mártius 2-dikán fényes, és örvendetes inneplést tartott, midőn Nagy Méltóságú Cziráki és Dienesfalvai Gróf Cziráky Antal Ö Excellentiája, Sz. István Apostoli Király jeles Rendének Commendátora, Arany-sarkantyus Vitéz, Ts. K. Kamarás, valóságos belső titkos, és a' N. M. Magyar Kir. Helytartó Tanátsnál Tanátsos, a' N. M. Hétszemélyes Fő Törvényszék' Közbírája, Országunk' Bírája, és Ts. Ns. Fejér Vármegye Fő-Ispánya, a' nevezett Kir. Universzitas' P r a e s e s i fényes hivatalába szokott pompás szertartással bevezettetett. Már előtte való nap Ts. Ns. Fejér, és Pest Vármegyéknek, valamint Pest Sz. K. városának Deputatiói a' N. M. és Gróf Ö Exjának idvezlésére mentek. A' f. h. 2-dikán pedig, minekutánna a' számos tisztelkedő Uraságok és egyéb fő Vendégek, kik közt N. M. Klobusitzky Érsek, Kopátsy, Vurum Püspök Ö Exjok, és Szutsits Püspök Ö Nagysága, valamint az Universzitasbeli ifjuság, az egész Magistrátussal, és TT. Professor Urakkal, mind tsínos nemzeti öltözetben, a' Vármegye házához gyűltek, (mert az Universzitas' palotájának a' sokasághoz képest szűk volta miatt itt ment végbe az innepi tétel) a' kinevező kegyelmes Diplomát felolvasták, és onnét Ö Excellentiája' meghívására Deputatiót küldöttek volna, 10 órakor gálahintóban Ö Exja is Eljen kiáltások közt megjelent; a' garáditsoknál más tisztelkedő Deputatio által fogadtatván, és a'

Vgye-ház' palotájába felvezettetvén, ott az igen számos és fényes gyülekezet előtt nagy szószóllói készüllettel és tehetséggel (írás nélkül) Ő Exja igen ékes fontos deák Beszédet mondott, mellyben a' többek közt a' K. Universzítás' boldog emlékezetű szerzőit, gyarapítóit, a' fő iskola' kihalt jeles tagjait nagy ditsérettel és bő tudománnyal emlegeté; az Elöljárókat a' hazafiui nevelésre; a' tanulókat az erköltsre, iparkodásra, a' Fejedelem, és Haza eránt való szeretetre serkenté. Erre Tekintetes Róth Jó'sef Úr, Törvények' Doctora, mint az Universitásnak Nagyságos Rectora, jeles ékesen szóllással felelt, és fontos Beszédében a' többek közt Ő Exjának valóban nagy és számos érdemeit, a' Haza és Tudományok eránt, szépen fejtegette, ötet a' nagy emlékezetű Ürményi Jó'sef Ő Exjához, ki ezen fényes hívatalt olly ditsően viselte, hasonlítván. Ez meglévén, Ő Exja hangos Éljen kiáltások között eltávozott, és délben az Universzítás' Magistrátusát, valamint a' tisztelkedő Deputátiót, és egyéb fő Uraságokat is gazdag vendégséggel fogadta. — Ezen alkalmatossággal számos idvezlő és örvendező Versezetek jöttek ki deák és magyar nyelven, mellyek közt említést érdemelnek: a' jeles Magyar koszorus Vitkovicsé; Tiszt. Nováczky András Úré, a' Budai K. Fő Gymnásium nevében, magyar nyelven; T. Neichel Ferentz Úré, a' Fejérvári K. Gymnásium volt Professoráé, és Directoráé; mind a' három folio formában pompás nyomtatás (a' K. Univ. és P. Trattner' betűivel); Fő Viszt. Vass

László Theol. Professor Úré a' K. Universzításban; melly mind foglalatjára, mind nyomtatására nézve jeles. (Petr. Trattner bet.) 's a' t.

Januárius elején Fántsikán Ts. Ns. Űgotsa Vgyében megholt Nagyságos Csebi Pogány János Kir. Tanácsos Úr életének 75-dik esztendejében, ki a' nevezett Vármegyében a' Fő-Jegyzői, és első Al-Ispányi hivatalokat a' legnagyobb szorgalmatossággal, és a' Megyének tellyes meglegedésével egy végtében 49 esztendeig viselte.

A' Budai Ujság szerént a' befagyott Duna jege Mártz. 1-ső napján délután megindult 's eltakarodott, még pedig olly szerentsésen, hogy vízáradást éppen nem okozott. Az ólta a' Dunán való által járás ladikok által ismét helyre állott.

Bétsben az idő járása Mártzius kezdetétől fogva folyvást száraz hideg. Egynehány nap ólta, szép tiszta napok lévén, nappal a' Nap melege olvaszt ugyan, de éjtszakánként keményen fagy. — A' Duna vize régolta nem apadt úgy le, mint most. Ma újra havazni, 's esni kezd.

A' pénz folyamát Mártzius 9-dikén;
közép árr:

A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji 97
Az 1820-béli sorsosok, 159
Az 1821-béli hasonlók, 123 7/8
Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligátzióji, 53 1/4 for. keltek, mind Conv.
A' Bank-Aktziák keltek 1091 1/5 forinton
Conv. Pénzben.

A' mai Ujság mellett küldjük a' Grintzingben találtató Európai nevezetes Szőlő fajok Lajstromának 2-dik árkusát, minden tisztelt Olvasóinknak.

Szerkeztető és Kiadó M á r t o n J ó ' s e f, Professor. (Untere Bäcker-Strasse Nro 742.)

Nyomtató Haykul Antal. (Obere Bäcker - Strasse Nro. 752.)